

- _ (O).ПОДЕЛА ПРОШЛОСТИ: Прошлост људског друштва дели се на праисторијско и историјско доба.Подела је настала на основу откривених трагова првог писма и настанка првих полиса(градова-држава) на свету око 3500-те год.пре нове ере. (1)
- _ (O).СТАРИ ВЕК: Трајао је од постанка писма и настанка првих држава(око 3500-те год. пре нове ере) до пада Западног римског царства(476-те године). (1)
- _ (O).СРЕДЊИ ВЕК:Трајао је од пада Западног римског царства(476-те год.) до открића Америке(1492. год.). (1)
- _ (O).НОВИ ВЕК:Трајао је од открића Америке (1492.год.) до краја Првог светског рата (1918. год.). (1)
- _ (O).САВРЕМЕНО ДОБА:Траје од краја Првог светског рата (1918. год.) до данас.(1)

ХРОНОЛОГИЈА

- _ (O). ХРИШЋАНСКА ЕРА:Почела је рођењем Исуса Христа. (1)
- _ (O). МУСЛИМАНСКА ЕРА:Почела је од године преласка Мухамеда из Меке у Медину 622., и тај се догађај зове хиџра. (1)

ПРАИСТОРИЈА

- _ (C). КАМЕНО ДОБА: Почело је појавом човека,а карактерише га проналазак ватре. Дели се на три периода:старије(ПАЛЕОЛИТ),средње(МЕЗОЛИТ) и млађе(НЕОЛИТ) камено доба.Људи су живели у пећинама,земуницама,сојеницама и бавили се ловом, риболовом,земљорадњом и сточарством. (2)
- _ (C). МЕТАЛНО ДОБА: Почело је крајем неолита проналаском и коришћењем метала (бакра,бронзе,гвожђа) и појавом занатства и трговине. (2)

ОТКРИЋА

- _ (O). ОТКРИЋЕ ВАТРЕ: Старије камено доба(пећине,сликарство). (1)
- _ (O). ОТКРИЋЕ ТОЧКА: Пети миленијум пре нове ере. (1)
- _ (O). ОТКРИЋЕ МЕТАЛА: крај неолита. (1)

ПРИВРЕДА

- _ (C). ПОЈАВА ЗЕМЉОРАДЊЕ: узгајање првих житарица(крај палеолита,почетак мезолита). (2)
- _ (C). ПОЈАВА СТОЧАРСТВА: припитомљавање првих дивљих животиња (почетак неолита). (2)
- _ (C). ПОЈАВА ЗАНАТСТВА: метално доба. (2)

КУЛТУРА И КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

- _ (O). ЛЕПЕНСКИ ВИР: рибарско насеље из неолита. (1)
- _ (O). ВИНЧА: најнапреднија праисторијска култура у Европи;познавали су производњу метала бакра). (1)
- _ (O). ПИРАМИДЕ: саграђене у време Старог и Средњег царства.Прва историјска документа о пирамидама везана су за Имнотеп,који је пројектовао гробницу за фараона Цосера. (1)
- _ (O). ПОЈАВА ПИСМА(IV МИЛЕНИЈУМ ПРЕ Н.Е.):Прво писмо појавило се на тлу

- данашњег Ирана и Ирака(некадашње Месопотамије). (1) 2.
- _ (О). АЛФАБЕТ: Једна оформљена група састављена од слова-знакова,који се базирају на писаним симболима од којих сваки представља неку фонему из говорног језика. (1)
- _ (О). МИТ: Основни облик идеолошког стваралаштва у докласном друштву. (1)
- _ (О). ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ: Скуп међународних спортских такмичења у различитим дисциплинама које су подељене на летње и зимске.Прве су одржане 776-те године пре нове ере,а последње 393-е год. нове ере.Модерне олимпијске игре одржавају се од 1896-те. (1)
- _ (О). ФИЛОЗОФИЈА: наука која проучава мудрост; љубав према мудрости. (1)
- _ (О). ЕП: приповест;настао од митске и историјске грађе. (1)
- _ (О). ТРАЈАНОВА ТАБЛА: Налази се у исклесаној стени изнад Ђердапске клисуре. Потиче из времена Трајановог похода против Дачана(100 – 103 год.).Споменик се састоји из вертикалне табле исклесане у камену.Њена дужина је 3,20 м, а ширина је 1,80 м.Украшена је са два делфина,шестолатичним ружама и орлом раширених крила. (1)
- _ (О). НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РИМСКИ ГРАДОВИ НА ТЛУ СРБИЈЕ:
 СИНГИДУНУМ: антички римски град ког су прво населили Скордисци у III веку п.н.е.,а касније су га утврдили Римљани.У њему је рођен будући римски цар Јовијан. Током V и VI века наизменично су га освајали Хуни,Сармати,Источни Готи,Гепиди, Византија и Авари.Словенска племена су га освојила 630-те године,а 876.те град се по први пут помиње под именом Београд.Данас је главни град Републике Србије. (1)
 СИРМИЈУМ: данашња Сремска Митровица;био је антички град и један од четири престонице римског царства;никао је на ушћу Босута у Саву,на јужним обронцима Фрушке горе у I веку.Претпоставља се да су га основали Илири.Седам владара римског царства рођена су у Сирмијуму и то:Трајан Деције,Аурелијан,Проб, Максимијан,Хостилијан,Констанције II и Грацијан;град је био седиште провинције Доња Панонија,повремена царска резиденција,епископски центар и моћни логор легионара који су бранили царство од упада варвара.Сирмијум је постао престоница римског царства 1.марта 293-е,за време владавине цара Галерија.Од IV до VI века нападала су г аразна варварска племена:Готи,Хуни,Гепиди...;завршни ударац задали су му Авари 505-те године,после чијег је разорног напада становништво побегло,а град запаљен.У средњем веку је био познат као град Св.Димитрија по коме је и добио име.НАИСУС:био је антички град,ког су прво населили Дарданци у III веку п.н. е., а касније су га утврдили Римљани;у Наису су рођени будући римски цареви: Константин Велики и Констанције III;током V и VI века наизменично су га освајали Хуни,Источни Готи,Гепиди,Византија и Авари;словенска племена су га освојила 612 – 614 године.Данас се на овом месту налази град Ниш. (1 + 1)
- _ (С). АХИЛ: јунак Тројанског рата,наводно био рањив само у пету.Убио га је тројански принц Парис,погодивши га стрелом у пету. (2)
- _ (С). ХЕРАКЛЕ: највећи јунак у грчкој митологији;славан по томе што је извршио „12 задатака“на инсистирање Еуристеја,аргивског краља. (2)
- _ (С). ТРОЈАНСКИ РАТ: вођен у XII веку п.н.е. између Ахајаца и Тројанаца;узрок рата је тежња Ахајаца да овладају мореузима и успоставе своју трговину. (2)
- _ (С). РИМСКЕ ПРОВИНЦИЈЕ НА ТЛУ СРБИЈЕ:биле су Мезија,Панонија,Далмација и Дакија. (2)
- _ (С). ИЛИЈАДА: описује пад Троје,Тројанског коња,хероје Ахајце(Ахила,Одисеја,

- Идоменеја,Диомеда,Нестора...) и Тројанце(Хектора,Париса...). (2) 3.
- _ (С). ОДИСЕЈА: описује пустоловине краља Итаке Одисеја на повратку из тројанског рата (острво киклопа,чаробница Кирка,сирене,Сцила и Харибда...). (2)
- _ (Н). КЛИНОПИС: најстарије писмо,настало средином IV миленијума п.н.е. у Сумеру. углавном сачувано на глиненим плочицама. (3)
- _ (Н). ХИЈЕРОГЛИФИ: старо египатско писмо које се користило у III миленијуму п.н.е.,а значе у преводу „свети знаци“. (3)
- _ (Н). ПРВЕ ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ(776.год.п.н.е.): одржавале су се сваке четврте године у Олимпији,на Пелопонезу у част бога Зевса;за време игара владао би „свети мир“; дисциплине игара биле су: трчање,трка под оружјем,рвање,песничење,петобој (сок у даљ,диск,копље,трчање,рвање),трке двоколица;последње су биле 393.,када их је забранио римски цар Теодосије као нехришћанске свечаности;обновљене су 1896-те године заслугом француза Пјера де Кубертена. (3)
- (Н). АЛЕКСАНДРИЈСКА БИБЛИОТЕКА:чувала је књиге,рукописе,папирусе,пергаменте, глинене таблице највећих мислилаца античког света;током векова разарали су је Римљани,хришћани и муслимани. (3)

ИСТОРИЈСКО – ГЕОГРАФСКЕ ОДРЕДНИЦЕ

- _ (О). СТАРИ ИСТОК:простор на коме су настале најстарије цивилизације;обухвата простор на западу од Мале Азије(данашња Турска) и Египта,преко источне обале Средоземног мора(данашња Сирија,Либан,Израел,Палестина,Јордан) до данашњег Ирана и Ирака на истоку. (1)
- _ (О). ЕГИПАТ:настао на простору северне Африке у долини реке Нил;настао је око 3000 године п.н.е.,када је фараон Менес ујединио Горњи Доњи Египат. (1)
- _ (О). МЕСОПОТАМИЈА:настала између река Тигар и Еуфрат,а чиниле су је државе: Сумер,Акад,Асирија,Вавилонија и Персија. (1)
- _ (О). СРЕДОЗЕМЉЕ:област коју су у периоду од VIII до V века п.н.е. населили Грци.(1)
- _ (О). ГРЧКА:налази се у југоисточној Европи и излази на три мора:Јонско,Егејско и Средоземно;населила су је грчка племена:Еолци,Ахајци,Јонци и Дорци. (1)
- _ (О). ИТАЛИЈА:држава на Апенинском полуострву;место је настанка најмоћније државе античког света – римског царства. (1)
- _ (О). БАЛКАНСКО ПОЛУОСТРВО: планински систем у источној Србији и Бугарској, дугачак 600км,а широк 30 – 50 км. (1)

ДРЖАВА И ДРЖАВНО УРЕЂЕЊЕ

- _ (О). НАСТАНАК ПРВИХ ДРЖАВА У ДОЛИНАМА НИЛА,ТИГРА И ЕУФРАТА: овде су настале најстарије државе света:Египта у долини Нила,Месопотамија у долини Тигра и Еуфрата,Персија на простору иранске висоравни,Феникија и држава Јевреја на источној обали Средоземног мора. (1)
- _ (О). ПЕРСИЈА:персијанци су у VI веку п.н.е. створили велику државу која се простирала од Индије до Мале Азије;ратовали су против Грка од 499 до 449. год.п.н.е. (1)
- _ (О). СПАРТА:настала у покрајини Лаконији на полуострву Пелопонезу,а основали су је Дорци.Била је војничка држава;њом су владала два краља(са њима и пет ефора), герузија(веће старца) и народна скупштина(сви пунолетни спартанци). (1)
- _ (О). АТИНА:настала на полуострву Атици,а основали су је Јонци;друштво Атине чине:

еупатриди(аристократија),демос(народ) и робови. (1)

4.

- _ (О).РИМ: основан је 753 године п.н.е.,на обалама реке Тибар;према легенди основала су га браћа Ромул и Рем;друштво се делило на патриције(аристократију),плебејце (народ) и робове;у почетку је Рим био краљевина(седам краљева од 753 до 509-те год. п.н.е.),па република(509-27 год.п.н.е.),па царство(27.год.п.н.е.-476.н.е.) (1)
- _ (О).РЕПУБЛИКА: врста државног уређења;res publica=опште добро,јавна ствар. (1)
- _ (О).ПРОПАСТ ЗАПАДНОГ РИМСКОГ ЦАРСТВА(476.год.):вођа германских најамника Одоакар 476-те године убио је последњег римског цара Ромула Августула. (1)
- _ (С).ОСНИВАЊЕ РИМА(753.год.п.н.е.):опис легенде о оснивању налази се у уџбеницима за пети разред или на интернету!Погледати тамо! (2)
- _ (С).КАРТАГИНА:била је највећа трговачка сила на Медитерану;налазила се на простору данашњег Туниса;простирала се дуж обала северне Африке,Шпаније и на острвима Сицилија и Сардинија. (2)
- _ (С).ПОДЕЛА РИМСКОГ ЦАРСТВА(крајем IV века н.е.):извршио ју је римски цар Теодосије I 395-те године;подељено је на Западно и Источно,а граница у Европи је ишла реком Дрином. (2)
- _ (Н).ДРЖАВНО УРЕЂЕЊЕ АТИНЕ(архонти,народна скупштина,ареопаг):АРХОНТИ (деветорица,доживотно владали Атином);НАРОДНА СКУПШТИНА(највиша власт у демократској држави);АРЕОПАГ(веће састављено од аристократа). (3)
- _ (Н).ДРЖАВНО УРЕЂЕЊЕ СТАРОГ РИМА(конзули,народна скупштина,сенат): КОНЗУЛИ(бирани из редова патриција,а владали су по годину дана;управљали су државом у миру,а у рату су командовали војском);НАРОДНА СКУПШТИНА (доносила је законе,бирала државне службенике,а чинили су је сви пунолетни римски грађани);СЕНАТ(аристократско веће од 300 чланова;бирани су доживотно; сенат је био саветодавно тело,водио је спољњу политику,финансије,надзирао конзуле и остале државне службенике). (3)

ТЕРИТОРИЈАЛНЕ ЈЕДИНИЦЕ

- _ (О).ПРОВИНЦИЈА:највећа територијална јединица римске државе изван Италије;овим областима управљали су намесници;покорени народи имали су обавезу да римљанима плаћају порез и дају помоћне војне одреде. (1)
- _ (О).ДЕМОКРАТИЈА:владавина народа,владавина већине;могућност да грађани бирају своје представнике у власти. (1)
- _ (О).НАРОДНА СКУПШТИНА:највише представничко тело једне државе. (1)
- _ (О).ЦАР:највећа владарска титула. (1)
- _ (О).КРАЉ:титула владарског сталежа;област којом управља краљ назива се краљевина или краљевство,а такође се зове и монархија;по рангу је одмах испод императорских и високих краљевских титула;наследна је титула и преноси се крвним сродством; наследнику се даје титула престолонаследника;синови краља називају се принчеви,а кћерке принцезе. (1)
- _ (С).ФАРАОН:реч која у преводу значи „велика кућа“и назив је за владаре у Египту. (2)

ГРАД

- _ (О).ЈЕРУСАЛИМ:основан око XV века п.н.е.;често освајан и разаран од Вавилонаца, Персијанаца,Селеукида;од 63-ће год.п.н.е. је вазал Рима. (1)
- _ (О).РИМ:првобитно град-држава,касније република и империја(царство);

настао 753-ће год.п.н.е.,а основали су га браћа Ромул и Рем. (1)

5.

- _ (С). ТРОЈА: дуготрајно насеље од 9 слојева, близу северозападне обале Мале Азије; открио ју је Хајнрих Шлиман 1868 године на брду Хисарлику. (2)
- _ (С). МИКЕНА: постојала од XVI до XII века п.н.е.; саградили су је Ахајци. (2)
- _ (Н). АЛЕКСАНДРИЈА У ЕГИПТУ: основао ју је Александар Велики 331 год.п.н.е.; чувена по великом светионику и библиотеци; средиште хеленистичке културе. (3)
- _ (Н). ОСНИВАЊЕ КОНСТАНТИНОПОЉА (330-та год.): изградио га је римски цар Константин Велики као нову престоницу Источног римског царства (Византије). (3)

ДРУШТВО И ДРУШТВЕНИ ОДНОСИ

- _ (О). АРИСТОКРАТИЈА: владавина племства; владавина најбољих. (1)
- _ (О). РОПСТВО (роб, робовласник): неслобода; неслободни људи који су власништво других људи; робовласник – власник робова, владајућа класа у старом веку. (1)
- _ (Н). ДРУШТВЕНО УРЕЂЕЊЕ АТИНЕ (аристократија, демос): аристократија – владавина племства; демос – слободни грађани, народ. (3)
- _ (Н). ДРУШТВЕНО УРЕЂЕЊЕ РИМА (патрицији и плебејци): патрицији-римска аристократија, потомци оснивача Рима; управљали су државом. плебејци-народ, сељаци, занатлије, трговци; у најстаријем периоду нису имали политичка права. (3)

ЗАКОН И ЗАКОНИК

- _ (С). ХАМУРАБИЈЕВ ЗАКОНИК: први зборник законика, писан клинастим писмом на каменом стубу високом 2,25 м; садржи низ строгих и често свирепи одредби. (2)

РЕЛИГИЈА И ЦРКВА

- _ (О). МНОГОБОЖАЧКЕ РЕЛИГИЈЕ (политеизам): веровање у више богова. (1)
- _ (О). ЈЕДНОБОЖАЧКЕ РЕЛИГИЈЕ (монотеизам): веровање у једног бога. (1)
- _ (О). ГРЧКИ БОГОВИ: Зевс-врховни бог, бог муње и грома; Хера-заштитница жена и брака; Атина-богиња мудрости и заштитница града Атине; Посејдон-бог мора. (1)
- _ (О). РИМСКИ БОГОВИ: Јупитер-врховни бог; Марс-бог рата; Венера-богиња љубави. (1)
- _ (О). ХРИШЋАНСТВО: једна од три највеће једнобожачке религије на свету; оснивач је био Исус Христ; појавило се на прелазу из старе у нову еру. (1)
- _ (О). АПОСТОЛИ: ученици Христови, било их је 12. (1)
- _ (О). ИСУС ХРИСТОС: рођен у Витлејему у Јудеји; у младости је радио као столар, а око тридесете године почео да проповеда; разапет накрсту на брду Голгота, близу Јерусалима, по наређењу Понтија Пилата у 33-ој години. (1)
- _ (О). БИБЛИЈА (стари завет, нови завет, јеванђеља): Стари завет-закони, историја, пророчанства и песме јеврејског народа; Нови завет-описани живот и страдање Христово; јеванђеља-по Матеју, Марку, Луки и Јовану. (1)
- _ (С). ПРОГОНИ ХРИШЋАНА: трајали су од Нерона до Диоклецијана; хришћани су протеривани, мучени и убијани. (1)
- _ (С). МИЛАНСКИ ЕДИКТ: објављен 313-те године од стране цара Константина и Лицинија у Милану. (2)

КОЛОНИЗАЦИЈА

- _ (О). КОЛОНИЈА: насеље ван граница матичне државе. (1)

РАТ:

6.

- _ (О). ГРЧКО – ПЕРСИЈСКИ РАТОВИ: трајали су од 499 – до 449. год. п. н. е.
- _ (С). ПЕЛОПОНЕСКИ РАТ: трајао од 431. до 404. год. п. н. е., а вођен између Атинског поморског савеза и Пелопонеског савеза. (2)
- _ (С). ПУНСКИ РАТОВИ: вођени између Рима и Картагине; вођена су три пунска рата: Први пунски рат (264-241 г. п. н. е.), Други пунски рат (219-202 г. п. н. е.) и Трећи пунски рат (149-146 г. п. н. е.) (2)
- _ (Н). МАРАТОНСКА БИТКА: догодила се 490-те год. п. н. е. између Атињана и персијанаца и завршена победом атињана. (3)
- _ (Н). БИТКА КОД ГАУГАМЕЛЕ: догодила се 331 год. п. н. е. између персијске војске цара Дарија II и грчке војске Александра Великог и завршена поразом персијанаца. (3)
- _ (Н). БИТКА КОД КАНЕ: догодила се 216 –те год. п. н. е., када је картагински војсковођа Ханибал победио римске легије. (3)

СЕОБЕ (МИГРАЦИЈЕ)

- _ (О). ВАРВАРИ: племена Германа, Словена, Хуна, Авара који су допринели рушењу Римског царства. (1)
- _ (О). ВЕЛИКА СЕОБА НАРОДА: померање варварских народа од пол. IV до пол. VII века. (1)
- _ (Н). ПРОЛАЗАК ХУНА КРОЗ ВРАТА НАРОДА: 375 године, убрзао је сеобу варварских племена. (3)

НАРОД

- _ (О). ЈЕВРЕЈИ: семитски народ и верска заједница пореклом из Месопотамије (данашњи Ирак); деле се на две етничке групе: СЕФАРДЕ, потомке избеглица из Шпаније и Португалије крајем XV века, настањене углавном у Француској, Енглеској, Холандији и јужној Европи; АШКЕНАЗЕ, немачко-пољско-руско Јевреје. (1)
- _ (О). ГРЦИ: или Хелени, дошли су на Балканско полуострво око 1500-те год. п. н. е. и постепено населили области данашње Грчке, острва Егејског и Јонског мора и приморске крајеве Мале Азије. (1)
- _ (О). ХУНИ: азијски номадски народ, одлични ратници и коњаници; сматра се да су турско-татарског порекла; највеће успехе у освајањима су имали у време краља Атиле (434-453), а после његове смрти стопили су се са другим народима, а један део њих се вратио у Азију. (1)
- _ (С). ВАНДАЛИ: источногерманско племе које је из Скандинавије населило обале Балтика почетком нове ере; у II веку стижу до обала Дунава, у V веку из Шпаније насељавају северну Африку где оснивају државу (439. год.); уништио их је цар Јустинијан I 533-534. године. (2)
- _ (Н). ГОТИ: германско племе; од 376-те су живели на северним обалама Црног мора, потиснути најездом Хуна; Источни Готи су населили Апенинско, а Западни Готи Пиринејско полуострво. (3)

ЛИЧНОСТИ

- _ (О). ХОМЕР: најстарији европски песник, аутор епова „Илијада“ и „Одисеја“. (1)
- _ (О). ПЕРИКЛЕ: живео од 480-429 год. п. н. е.; најзначајнији атински државник, вођа демократске странке; 444-те год. п. н. е. увео колегијум од 10 стратега које је

- бирала народна скупштина;умро на почетку Пелопонеског рата,429-те г.п.м.е., 7.
од куге која је харала Атином. (1)
- _ (О).АЛЕКСАНДАР ВЕЛИКИ:владао од 336 до 323 год.п.н.е.;син Краља Филипа II,
ученик Аристотелов;ратовао против Персије и потукао њену војску у биткама код
Граника(334.год.п.н.е.),Иса(333.год.п.н.е.) и Гаугамеле(331.год.п.н.е.);основао
огромно царство које се простирало до реке Инд и Пенцаба;умро од грознице у
Вавилону 323.год.п.н.е. (1)
- _ (О).ЦЕЗАР:живео од 100 – 44 год.п.н.е.;најистакнутија личност римске историје;
државник,војсковођа и писац;био је члан Првог триумвирата(Цезар,Помпеј,Крас);
ратовао у Шпанији и Галији;прешао реку Рубикон 10.01.49.год.п.н.е. и победио
Помпеја 06.06.48.год.п.н.е.;убијен 15.03 44.год.п.н.е.,због тога што је хтео да
обнови монархију. (1)
- _ (О).ОКТАВИЈАН АВГУСТ:живео од 63.год.п.н.е. – 14.год.н.е.;први римски цар
(31.г.п.н.е. – 14.г.н.е.),творац принципата;склопио Други триумвират(Октавијан,
Марко Антоније,Лепид);од 17-те год.п.н.е. називан је Августом(узвишени).(1)
- _ (О).КОНСТАНТИН ВЕЛИКИ(306-337 год.н.е.):оснивач Константинопоља,касније
названог Цариград;рођен у Наису(Нишу);објавио Милански едикт 313-те године,
којим су хришћани постали равноправни са осталим религијама у римском царству.
(1)
- _ (С).ХЕРОДОТ:(484 – 424 г.п.н.е.),грчки историчар,по Цицерону „отац историје“. (2)
- _ (С).ТУКИДИД:(460 – 395 г.п.н.е.),написао дело „Историја Пелопонеског рата“
(недовршено),описује догађаје до 417-те год.п.н.е. (2)
- _ (С).ТАЦИТ:(55 – 115 г.н.е.),највећи римски историограф;био је сенатор,претор,
конзул,проконзул у Азији за време цара Веспасијана;његова дела су:
„Дијалог о беседницима“, „Германије“, „Историја“ и „Анали“. (2)
- _ (Н).ПИР:епирски краљ(318 – 282 г.п.н.е.);вешт војсковођа,ратовао против Римљана
на позив грчког становништва града Тарента;од њега потиче израз „Пирова победа“
скуп успех који се не исплати. (3)
- _ (Н).ХАНИБАЛ:(247 – 183 г.п.н.е.);картагински краљ и војсковођа,римски противник у
Другом пунском рату;потукао римљане у биткама код Тразименског језера(217 п.н.е.),
и Кане(216.п.н.е.);доживео пораз у бици код Заме(202.п.н.е.) (3)
- _ (Н).ТРАЈАН:(53 – 117 н.е.);римски цар(98 – 117 н.е.) из династије Антонина;пореклом из
шпанског града Италике;ратовао против Дачана,освојио Набатејску краљевину и
Јерменију. (3)
- _ (Н).РАМЗЕС II: владао Египтом од 1279 до 1212 год.п.н.е.;син Сетија I и мајке краљице
Тује;прва – главна жена му је била Нефертари;ратовао против Хетита и победио их у
бици код Кадеша 1276 г.п.н.е.;обновио храмове у Карнаку и Луксору и подигао храм
Абу – Симбел. (3)

